

Apoteker, Grundlægger af Ribe Jernindustri

Frederik Hansen Von Stöcken

(9. november 1796 – 14. august 1868 i Ribe)

Frederik Hansen Von Stöcken levede i den periode, hvor Danmark gik fra enevælde til forfatningsstyret nationalstat. Han var en særdeles aktiv mand i Ribe.

Han var byens apoteker og i 1848 grundlagde han byens gennem mange år mest dominerende virksomhed; Ribe Jernindustri. Den kendte hovedbygning i Saltgade blev opført samme år og jernstøber Jens Axelsen blev ansat til at stå for arbejdet på støberiet.

Jernstøberiet blev hurtigt en succes på trods af urolighederne i forbindelse med treårskrigen.

I 1849 var der 11 faste arbejdere og 10 daglejere og der blev produceret 153.000 pund støbegods. Frem til midten af 1850'erne var der en svagt stigende produktion og indtjening. Ribe Jernindustri var et blandt mange støberier i Danmark og jernstøberierne regnes som starten på industrialiseringen i Danmark.

1855 - von Stöckens kongelige privilegium

Indtil 1855 havde Jens Axelsen som stedfortræder privilegium til at drive Ribe Jernindustri. Derefter overtog von Stöcken selv roret midt i virksomhedens første alvorlige krise, hvor det lå stille i fire måneder. I begyndelsen af 1855 løb Ribe Jernstøberi ind i alvorlige problemer, fordi det ikke var muligt at skaffe råjern fra England. Produktionen blev af den grund standset fra begyndelsen af februar. Samtidig viste det sig, at varelagerets faktiske værdi var langt mindre end den bogførte værdi. Det fik de to medejere, Jens Axelsen og Severin Bjelke, til at sælge deres beskedne andele i virksomheden til von Stöcken, som derefter var enejer. Von Stöcken modtog sit kongelige privilegium som jernstøber den 1. maj 1855, men produktionen lå fortsat stille på grund af råvaremangel.

Først i midten af juni kom der igen gang i produktionen. I de følgende år var støberiet igen i drift, men jernproduktionen kom ikke op på det samme niveau, som i begyndelsen af 1850'erne.

I 1868 dør Frederik von Stöcken, Ribe Jernstøberis grundlægger og efterlader en virksomhed, der fortsat lå underdrejet efter krigen i 1864 og grænsedragningen lige syd for Ribe.

Ved Frederik von Stöckens død i 1868 havde Ribe Jernstøberi gennem flere år stået noget i stampe. Støberiet havde siden 1858 – hvor han solgte apoteket – været hans Hovedbeskæftigelse, men krigen i 1864 og den nye grænse ramte virksomheden hårdt.

En stor del af Ribes opland faldt bort, og for jernstøberiet medførte dette færre kunder og mindre salg. Op til krigen havde der været en fast medarbejderstab på omkring 17, mens der efter krigen kun var omkring 10 tilbage.

Ud over støberiet havde von Stöcken mange andre jern i ilden. Han satte gang i en lang række erhvervsinitiativer i lokalområdet, og han var glødende nationalliberal og i en årrække medlem af rigsdagen. Det var dog ikke alle hans erhvervsinitiativer, der gik lige godt. Således forliste halvdelen af de 22 skibe, som han var medejers af.

I 1855 genstiftede Frederik von Stöcken "Klubben" i Ribe. I perioden 1851 - 63 var han valgt til Landstinget for de nationalliberale. I 1868 hvor han døde blev Danmarks eksporthavn mod vest etableret i Esbjerg.

Von Stöcken spændte vidt, og erhvervede sig titlerne som kancelliråd, landstingsmedlem, apoteker og jernstøberiejer. Politisk var den nationalliberale leder, Orla Lehmann et forbillede for ham, og han bakkede gløddende op bag den politik, som Lehmann stod for. Altså en liberal forfatning og et konstitutionelt monarki gældende for kongeriget Danmark og hertugdømmet Slesvig.

Han sidste hvilested blev her på Ribe Gl. Kirkegård.

På hans gravsten er der skrevet:

*Her gjemmes støvet af
Cancelliraad Ridder af Dannebrog
Frederik Hansen Stöcken
Apotheker i Ribe
Født 9 nov. 1796
Død 14. aug. 1868*

*Hjertelig Godhed
Tillidsfuld gudsfrøgt
Var hans styrke i livet
Hans trøst i Døden*

Gravgade

Frederik Hansen Von Stöckens grav er placeret i afdeling F 703 A og er markeret på kortet med den røde prik. Han blev begravet ved siden af hans hustru gennem 33 år Ane Mie von Stöcken, som forinden havde været gift med apoteker C.C. Eilschou i 23 år. Herudover ligger 3 børn af Ane Mies første ægteskab, formentlig begravet her, Christian Cornelius Eilschau, Henriette Eilskov og Elisabeth Jokumine Eilskov.

Kilde:

<https://docplayer.dk/41337677-Xx-von-stoecken-frederik-hansen-af-mogens-rostgaard-nissen-fra-ribejernstoeberi-emne1-hm-la.html>

RIBE KIRKEGAARDE
Kannikegården
Torvet 15
6760 Ribe
Tlf: 7542 0160
mail@ribekirkegaard.dk